

Rešitve za prejšnji teden.

Preglej in popravi, če imaš kaj narobe.

Ogrodje:

1.

Žival	Zunanje ogrodje	Notranje ogrodje	Ime ogrodja
Potočni rak	Da		Hitinjača
Korale	Da		Ni posebnega imena
Vrtni polž	Da		Hišica
Morska zvezda		Da	Ni posebnega imena
Pes		Da	okostje

2. Želve imajo notranje in zunanje ogrodje. Katero vlogo ima notranje in katero zunanje ogrodje?

Notranje: varuje, določa obliko, nanj se pritrjujejo mišice, zadržuje organe na stalnem mestu, obramba in napad, vir mineralov, preprečuje, da bi se zlepile cevi dihal ali žile, v njem je kostni mozeg, krvotvorni organ.

Zunanje: zaščita in varovanje.

Koža:

1. Telo številnih živali je prekrito s sluzjo. Naštej vsaj tri vloge sluzi.

Npr. zmanjševanje trenja; preprečevanje izsuševanja; odvrčanje plenilcev.

2. Mnoge živali imajo kožo v varovalnih barvah.

Če je dvoživka ali osa črno-rumene barve, s tem sporoča, da je strupena.

3. Naštej vloge dlake!

Zaščita, čutilo, preprečevanje izgube toplote, varovalna barva ...

4. Členonožci.

Nadaljujemo s snovjo. Spodnje besedilo prepisi v zvezek.

ČUTNICE IN ŽLEZE V KOŽI

Koža vretenčarjev opravlja še nekatere druge vloge.

V koži so **živčni končiči**, s katerimi zaznavamo mraz, vročino in bolečino ter **čutnice**, s katerimi zaznavamo dotik in pritisk. Za vsakega od naštetih čutov so posebne čutilne celice.

Kožne žleze v koži izločajo različne izločke. **Žleze lojnice** izločajo olja oz. loj, ki odbija vodo ali preprečuje čezmerno izsuševanje in pokanje kože.

Med kožne žleze uvrščamo tudi **mlečne žleze**, ki so značilne za sesalce in imajo vlogo hranjenja mladičev.

Nekatere živali imajo tudi **dišavne žleze** (muškatno govedo), ki izločajo snovi, s katerimi žival označuje svoje ozemlje in odvrta tekmece, ali izloča snovi, ki privabljajo spolne partnerje.

Nekatere živali (močeradi) iz **strupnih žlez** v koži izločajo strupe.

Dvoživke (in tudi ribe) imajo **sluzne žleze**, ki izločajo sluz, ki varuje žival pred izsušitvijo ter olajšuje gibanje v vodi ali trdni podlagi.

Skozi kožo se lahko tudi izločajo odvečne in nerabne snovi - skozi njih izhlapijo skozi **žleze znojnice** velike količine vode, soli, sečnine, ipd.

Odgovori na spodnja vprašanja in odgovore zapiši v zvezek.

1. Kaj so naloge krovnih struktur?
2. V koži so lahko tudi žleze. Kaj je naloga strupnih žlez v usnjici pri krastači?
3. Kaj je naloga žlez lojnic pri raci mlakarici?
4. Kaj je naloga žlez znojnic pri konjih?
5. Kaj pomeni levitev? Naštej nekaj organizmov, ki se levijo.
6. Obkroži organizme, ki imajo stalno telesno temperaturo?

(pomoč: sesalci in ptiči edini skupini s stalno telesno T)

kača   rak   srna   ščinkavec   želva

rak   legvan   kobilica   žaba   orada

Preberi v učbeniku od str. 122-125.

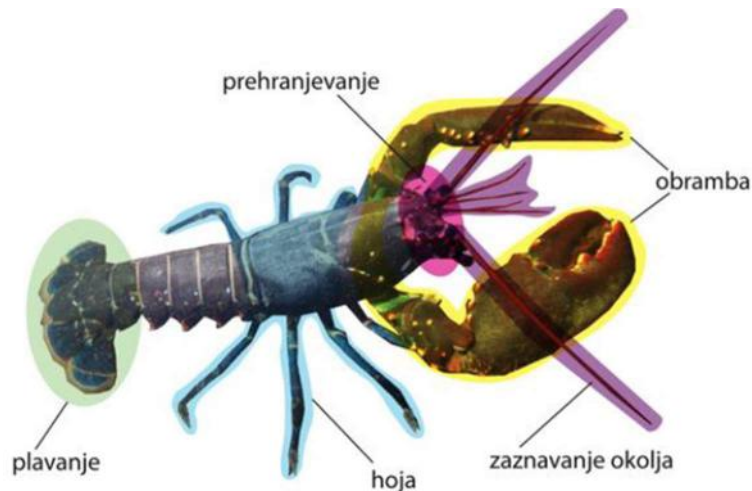
V zvezek prepisi vprašanja in na njih odgovori.

Gibala so organski sistem, sestavljen iz mišic in ogrodja. Omogočajo premikanje.

Živali se premikajo

1. Zaradi česa se premikajo živali?
2. Na katere **načine** se lahko premikajo živali?

3. Navedi 3 načine premikanja **praživali**.
4. Kako se imenujejo **celice**, ki jih živali potrebujejo za premikanje?
5. Členonožci uporabljajo okončine v različne namene. Preriši sliko raka in vpiši na okončine čemu so namenjene. (Spomni se na videoposnetek prehranjevanja rakovice, ki smo si ga pogledali v šoli.)

6. Mišica, ki je pripeta na ogrodje, s krčenjem omogoča njegovo premikanje. Pri **vretenčarjih**:
  - skeletne mišice omogočajo premikanje telesa,
  - gladke mišice pa omogočajo delovanje notranjih organov.
7. V čem se razlikuje premikanje vodnih in kopenskih organizmov?
8. Ko greš na sprehod opazuj različne živali. Opazuj kako se premikajo živali v zraku, v mlaki, na gozdni poti... Nekatere živali lahko opazuješ tudi skozi okno, lahko pa tudi hišnega ljubljence, če ga imaš doma. Izberi si eno od opazovanih živali in napiši kako se premika, s čim in kako se ta žival prehranjuje, njene glavne značilnosti in kam to žival uvrščamo.

UTRJEVANJE

Ponovi snov vse o ogrodju, koži in kožnih tvorbah v učbeniku na str. 116 – 125.